

ve zeberdest ve ehl-i zevk âdemleri olur. A'yânı akmişe-i fâhire ve çuka-i gûnâ-gûn giyerler. Ve ekseriyyâ cümle halkı Eflâk ve Boğdan tüccârlarıdır. Vasatü'l-hâl olan fukarâları hâline göre elvân bezlere kaplı kürkleri giyüp başlarına Tatar kalpağı giyerler. Askerî tâ'ifesi yine Tatar gibi eğerli atlara süvâr olup sadak taşırlar. Bunlar Tatar seferinde yortarlar Tatar-şeh kavmidir. Ammâ bunlar başka

Dobruca kavmidirler. Tatar ve Bulgar ve Boğdan ve Eflâk'dan mütevellid olmuş kavmi Çıtak'dır. İbtidâ Âl-i Osmân'da Orhân Gâzî evlâdı Süleymân Şâh askerlerinden tenâsül bulup kalmışlardır. Andan Yıldırım Bâyezîd Hânî'de Tatar ile şehir müzeyyen olup vâlideleri Tatar ve Bulgar ve Eflâk ve Boğdan olup bir güne Çıtak kavmi olmuşlardır. {Aşağı altıncı kâğızda yazılmıştır, tekrâr yazılmaya}

Lehçe-i mahsûs-ı lisân-ı kavmi Çıtak

<i>Alatla</i> tiz ol	<i>kavra</i> getir	<i>ocak getir</i> Ateş getir.	<i>heşer</i> kavun	<i>heşerka</i> karpuz	<i>çoğaç</i> güneş	<i>alaf</i> saman
<i>kalayık</i> câriye	<i>Baytalı akıt</i> Atı sula	<i>kopayın ne abayın</i> Dibelik ne işleyin?	<i>defke</i> kız	<i>çalma</i> sarık	<i>mecekli</i> ta'ûn	<i>börk</i> kalpak
<i>Ön beni</i> Bekle beni.	<i>Aydi ver</i> Söyleyi ver.	<i>Ocak kar</i> Ateş getir.	<i>Keremin ayıdvereyim</i> İyiliğin söyleyeyim.	<i>selâm ayıtdım</i> selâmün aleyküm.	<i>Çorbacı ne apar ayıd</i> Ağan nişler söyle!	
<i>tahurla</i> bekle	<i>çidiver</i> eyi ver	<i>{Şikast oldum</i> ya'nî hasta oldum	<i>yundum kolonu</i> kırsığım tayı.	<i>orp</i> at taşığı	<i>baytal cavı</i> at siki	

Kölelerin esmâların beyân eder: Kadamlı, Morvat, Hırlı, Azadlı, Aydoğdu, Laçın, Pehli, Bofan, Kamış, Yuvan, Kayran, Azatsız}

Bu Silisre halkı yine şehridir ammâ bu Çıtak lisânının mufassalı inşâallah Dobruca vilâyetinde tahrîr olunur.

Andan bu şehrin zenâneleri yassı başlı olup elvân çuka ferrâce ve beyâz Karova abası ferrâce giyerler. Gâyet sâliha ve mestûre ve mü'eddebe nisvânları var ammâ sâhib-i isyânları azdır. Şûrîze cânları pür-nâzdir. Ve cemî'i halkı ehl-i sünnet ve'l-cemâ'at müdâvim-i namâzdir. Ganîmet şehir olduğundan cemî'i müsâfirîne ri'âyet edüp misâfirîne da'vet edüp ikrâm-ı it'âm ederler. Halîm ü selîm ve halûk u sâhib-i tab' yârândan âlüfte ü âşüfte erbâb-ı ma'ârifî çokdur. İklim-i hâmisin âharı vasatında vâki' olmağıla şiddet-i şîtâsı şedîd olur. Ammâ cümle halkı tendürüstdür. Atvel-i nehârî (---) (---) ve arz-ı beledî ilm-i usturlab üzre (---) (---) (---) (---) (---)

Nehr-i Tuna'nın karşı tarafı altıncı iklimin ibtidâsı bulunmuşdur. Şark tarafı Dağıstân ve Heyhât'a varınca garb tarafı Alaman dîyârına varınca nehr-i Tuna sâhilleri altıncı iklim-i hakîkîde bulunmuşdur. Bi-kavli Portuğal Padra ve Kolon.

Der-vasf-ı mesîregâh-ı şehir-i Silistre: Evvelâ handak Beğbâğçesi ve Paşa çayırı ve Çayır cisri ve İslâmbol cisri çayırı ve mesîre-i Namâzgâh ve mesîregâh-ı Küçük Mustafâ. Şehrin cenûbuna hâyil dağlar ve bâğ u bâğçeler içre cihânnümâ üç aded kasr-ı zîbâlı bir teferrücgâh-ı hergâhdır. Andan

cümle şehir ve nehr-i Tuna nümâyândır. Ve teferrücgâh-ı Vişniçe ve temâşâgâh-ı Kendi kopan ve mesîre-i Karaağaç ve mesîre-i Akçeşme ve teferrücgâh-ı Kerdîme ve Seyrângâh-ı Arslanlıçeşme ve seyiregâh-ı Cezîre-i Pasdırma, nehr-i Tuna mâbeyninde bir azîm cezîredir kim beher sene yetmiş seksen bin sığır kurbân olup pasdırma edüp cemî'i Rûm'a ve Arab'a ve Frengistân'a niçe yüz bin [120b] yük pasdırma gider. Pasdırma mahallinde bu cezîreye âdem varsa niçe bin mahlûk-ı Hudâ'ya kassâb-ı ecel bıçak urdukda kanları sebîl revân olup nehr-i Tuna'ya cereyân etdikde âdemin aklı gider. Hatta bir sığırı zibh edüp karnın şakk etdikde yavrusu zâhir olup ayağa kalkup hayât bulup süd ile beslediler. Bu cezîrede mevsiminde hayme har-gâhlarıyla niçe bin sığır celebî pasdırmacı bâzergânlar vardır. Bir cânibinde niçe yüz kazganlar ile bakarların iç yağların ve ilik yağların eridüp say yağına halt ederler. Bir tarafında çüriş yağından mum yaparlar. İbret-nümâ cezîredir ammâ zâbihü'l-bakar olduklarından bu kavim aslâ iflâh-ı ber-hurdâr oldukların görmemişizdir ve's-selâm.

Der-sitâyiş-i ibret-nümâ-yı dalyan-ı mâhî-i nehr-i azîm Tuna: Bu Tuna'nın buzu sökölüp evvel bahâr oldukda Âsitâne tarafından bir emîn Tuna mâhîlerin yetmiş yedi yük akçe iltizâma alup sâhil-i Tuna'da şehir-i Silisre'de paşaya gelüp on kise dahi kalemiyye verüp yigirmi kise dahi masrûf edüp Tuna nehrinin mâhîlerin sayd etmeğe başlar. Evvelâ Boğdan diyârının Kalas dağlarından seksener zirâ' çam ve mişe ve pelid direkleri kesdirüp Silisre şehri